

»På de stora skivbolagen är det bara pengar som styr«

DE FLESTA ASSOCIERAR ordet ”skivbolag” till fräscha kontor, guldskivor och stora studios genom vilka namnkunniga artister gör entré och sorti på väg till nästa topplisteetta.

Sinnebilden är en av män i kostymer som bestämmer vad publiken ska köpa om ett halvår, vem som ska få chansen att få sina femton minuter i solskenet innan det är dags för nästa artist att axla manteln som det nya hoppet.

Men bortom stora budgetar och MTV-framträdanden finns en värld där andra regler gäller, där drivkraften är kreativitet och estetik snarare än mångmiljonsäljande album och Grammis-nomineringar. I den världen ges utrymme för de mest udda uttryck att höras och inte så sällan är det också just där de mest intressanta albumen står att finna.

DET ÄR I DEN VÄRLDEN indieskivbolagen finns, kallade så efter engelskans ”independent” då aktörerna står självständiga från de stora bolagens kommersiella ambitioner.

Omfattningen av dessa utgivningar varierar med alltifrån egenpressade vinylsinglar av experimentella konstmusikgrupper till cd-skivor med popgrupper som når försäljningsframgångar på listorna utan att behöva kompromissa.

Det är bland indiebolagen glädjen och integriteten finns, ofläckade av branschens hårda verklighet och de dystra försäljningssiffrorna som musikindustrin redovisar i detta piratkopiernas tidevarv.

EN AV DEM SOM VALT att gå en helt egen väg såväl i skapandet av sin musik som i utgivningen av densamma är Karin Dreijer. Tillsammans med brodern Olof spelar hon elektronisk pop i gruppen The Knife och ger ut skivorna med bandet på sitt egna skivbolag Rabid Records.

Utan ekonomiska möjligheter till storslagen reklam eller omfattande PR-arbete har de vunnit uppskattning och uppmärksamhet med gruppen och satte sig på kartan på allvar med senaste albumet ”Deep Cuts” som fick lysande recensioner i svensk press.

Karin har med sin drivkraft visat att man inte behöver vika sig för normen, att det är fullt möjligt att nå ut trots begränsade resurser om bara drivkraften är stark nog.

UNDER NITTIOTALET SPELADE Karin Dreijer i bandet Honey Is Cool som 1997 släppte sitt första album på en underetikett till MNW Records. Honey Is Cool var ett omtalat band som med

»När Sonic släppte sitt första nummer var det inte en enda artikel om en kvinnlig artist«.

mycket säregen stil spelade skramlig pop som väckte gehör i de svenska musikkretsarna.

När det uppföljande albumet kom två år senare var det dock på egna Rabid Records som nyligen hade startats.

– Efter första skivan hade vi börjat skriva nya låtar och ville ge ut ett nytt album. MNW började bli kinkiga och tyckte att det inte lät så ”hitbetonat” men vi tyckte det var jättebra låtar och en lång diskussion följde. Till slut så tröttnade vi och bestämde oss för att släppa det själva i stället. Vi skrev ett brev till dem och sa att vi ville att avtalet mellan oss skulle sägas upp, vilket de gjorde med en gång.

NU DRIVER HON själv Rabid Records.

– Från början var tanken att vi i Honey Is Cool skulle göra allting tillsammans, men de andra var kanske inte lika intresserade av själva bolagsbiten. Det är väldigt mycket arbete med att driva ett skivbolag. När Honey Is Cool sedan lade ner fortsatte jag att arbeta med Rabid och gav ut band jag gillade. På de stora bolagen är det bara pengar som styr. Det har inte någonting att göra med hur bra musiken är eller vilka konstnärliga visioner banden har för band sparkas direkt från bolagen om de inte säljer tillräckligt bra.

Hon har ett framgångsrikt band ihop med sin bror och driver ett eget skivbolag. Som tjej i så framträdande roller är Karin ett undantag i den annars mansdominerade musikbranschen.

– **NÄR SONIC** (svensk musiktidning, red anm) släppte sitt första nummer var det inte en enda artikel om en kvinnlig artist. Jag tycker det är så tråkigt! Titta på Hultsfredsfestivalens program förra året – inte var det många kvinnliga artister med där. Jag blev nyligen kontaktad av Studio Pop i SVT2 som ville intervjua mig angående vårt nya album med The Knife.

– Vi har bestämt att allt som handlar om The Knife ska jag och Olof göra ihop eftersom vi är bandet men de ville bara intervjua mig. När jag sa att det inte gick berättade de att de bara får intervjua kvinnor nu eftersom programmet i övrigt råkade bli så grabbigt. Men sådant ska man inte komma på i efterhand. Det måste finnas med i tankarna redan från början.

PÅ BÄSTALISTORNA ÄR det nästan uteslutande män, och de stora tidningarna skriver i stort sett bara om Bob Dylan och ensamma män med gitarrer.

– Man söker sig till musik man gillar och

eftersom det nästan bara är manliga skribenter på tidningarna skriver de bara om musik som talar till dem. Musik som många tjejer gillar, som handlar om ämnen som utsatthet och hur det är att inte vara norm, kan inte manliga skribenter identifiera sig i och därför får de väldigt lite mediautrymme.

– **KILLARNA SOM SKRIVER** om musik måste anstränga sig lite extra, visa lite intresse även för det som inte handlar om dem. Det finns många band som har feministiska budskap i sin musik och då måste skribenterna visa att de fattar det. Jag tror det helt enkelt att de flesta väljer den enklaste vägen, att inte ta tag i de här frågorna över huvud taget, säger hon.

Varför är det då så många drivna unga tjejer som gör egna tidningar och hemsidor om musik men så få som "går vidare" och anställs i de stora bolagen?

– Precis som på andra ställen ryker tjejerna när pengar och status börjar bli inblandade. Anställning får man genom folk man redan känner och har kontakter med och eftersom killar umgås med andra killar anställer de folk ur bekantskapskretsen.

När Karin lämnade storbolagen 1997 blev

hon helt mörkrädd över hur det såg ut och tänkte "det här går inte".

– Men eftersom jag har hållit på med olika band sedan 1995 har folk förstått vad det är jag vill göra, men det är ändå flera små saker som man märker av som inte hade förekommit annars. Ofta handlade exempelvis Honey Is Cool-recensioner mer om mig än om vår musik, trots att vi aldrig hade bilder på bandet på skivorna. De skrev om "söta lilla Karin" och om hur sött jag sjöng men sällan om musiken vi skrev och spelade.

– Om man analyserar recensioner tror jag generellt att man skulle få som resultat att recensioner av skivor med kvinnliga artister oftare handlar om deras utseende eller om hur tuffa de är och vad duktiga de är som klarar av.

TROTS ATT MÅNGA TJEJER är bra låtskrivare och gör strålande musik blir det ändå smink och korta kjolar när de ska lanseras. Karin tycker att tjejerna själva har ett ansvar för detta.

– Står de och plutar med munnen och vill vara på ett sätt som anses sexigt på bild så har de på något sätt accepterat mansvärldens villkor om hur en kvinnlig artist ska vara. Det är väldigt sällan man ser pressbilder där folk inte är styla-

de men det gör man för att sex säljer. Sex har alltid sålt.

HON TYCKER ATT fler independentbolag borde satsa på tjejer. Likaså att fler tjejer skulle våga starta egna projekt.

– De måste släppas in i den här världen. Killarna måste dela med sig. När jag först startade Rabid Records var det många som kom med goda råd och hjälpte mig där jag behövde och jag fick lära mig väldigt mycket av det. Just nu finns kunskapen om hur man spelar in och ger ut skivor hos killarna och de måste dela med sig av den.

– Det borde ju finnas ett intresse att göra just detta för det måste ju bli väldigt tråkigt till slut om det bara är killar som gör de här sakerna. Samtidigt måste tjejerna våga kasta sig ut och starta egna band eller bolag. Som det är nu är det verkligen skittråkigt, säger Karin Dreijer.

»De skrev om 'söta lilla Karin' och om hur sött jag sjöng men sällan om musiken vi skrev och spelade«.